

۳۴۹۳۹/۱۸۶.۲
۸۵/۲/۲۶

بسمه تعالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۵/۱۱۷۸۵۷
تاریخ ثبت: / /
اقدام کننده: ۸۵/۲/۲۷
عصر

جناب آقای حداد عادل

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن" که بنا به پیشنهاد وزارت کشور در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۱۷ هیئت وزیران با قید دو فوریت به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌گردد.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت کشور، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

بررسی دقیق تجربه فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا در طی دوره هفت ساله فعالیت آن نشان می دهد که قانون شوراهای در عمل دارای ضعف ها، ابهامات و کاستی هایی می باشد که مانع از فعالیت کارآمد و نظام مند آن می شود. بنابراین، جهت رفع نقایص موجود و همچنین تقویت سازوکار نظارت بر شوراهای اسلامی، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

«لایحه اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن»

ماده واحده - قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- واژه «ده» از ماده (۱) حذف و یک تبصره به شرح ذیل به ماده مذکور الحاق می گردد:
تبصره - تصمیم گیری در مورد برگزاری انتخابات و تشکیل شوراها در سایر مکان های جمعیتی که در خارج از محدوده قانونی و حریم روستاها و شهرها می باشد، به تشخیص وزارت کشور است.
۲- در ماده (۴):

الف- عدد «۱۵۰۰» به عدد «۲۵۰۰» اصلاح می گردد.

ب- عبارت «و تعداد اعضای علی البدل هر شورا دو نفر خواهد بود» به انتهای این ماده اضافه می گردد.
۳- در ماده (۵) بعد از عبارت «در هر بخش شورای بخش» عبارت «که اعضای آن ۵ نفر می باشد» اضافه و یک تبصره به شرح زیر به آن الحاق می گردد:

تبصره - در هر حال، از یک روستا بیش از یک نفر نباید در شورای بخش حضور داشته باشد و در صورتی که تعداد روستاهای بخش کمتر از پنج روستا باشد اعضای شورای بخش از میان مجموع اعضای شوراهای روستاها انتخاب خواهند شد و در نهایت حداقل باید از هر روستا یک نفر انتخاب گردد.

۴- ماده ۶ حذف و تبصره آن به ذیل ماده ۵ الحاق می گردد.

۵- در ماده ۷:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۱- بندهای «و، ز، ح و ط» حذف می گردند.
- ۲- بندهای «الف، ب، ج، د، ه» به شرح زیر اصلاح می گردند:
- الف - شهرهای تا پنجاه هزار نفر ۵ نفر عضو اصلی و ۳ نفر عضو علی البدل .
- ب - شهرهای از پنجاه هزار نفر تا دویست هزار نفر جمعیت ، ۷ نفر عضو اصلی و ۴ نفر عضو علی البدل.
- ج - شهرهای از دویست هزار نفر تا یک میلیون نفر جمعیت ، ۹ نفر عضو اصلی و ۵ نفر عضو علی البدل.
- د - شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت ، ۱۱ نفر عضو اصلی و ۵ نفر عضو علی البدل .
- ه - شهر تهران ۱۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی البدل .
- ۶- در ماده (۸) :
- الف- واژه «بخش» حذف می شود.
- ب- تبصره ای به شرح ذیل به این ماده الحاق می شود:
- تبصره - هرگاه عضوی به هر دلیلی تا دو ماه در جلسه شورا شرکت ننماید ، تا تعیین تکلیف نهایی که نباید بیش از ۶ ماه به طول بیانجامد از عضو علی البدل به عنوان جانشین در جلسات دعوت به عمل می آید.
- ۷- ماده (۹) و تبصره آن اصلاح و یک تبصره به شرح زیر به ذیل آن الحاق می شود:
- ماده ۹ - در صورت تبدیل روستا به شهر ، شورای شهر همان شورای روستا خواهد بود . چنانچه دو یا چند روستا به شهر تبدیل شود ، شورای شهر از میان اعضای شوراهای آن روستاها به ترتیب آراء در انتخابات و به نسبت جمعیت روستاها تشکیل می شود .
- تبصره ۱ - چنانچه دو یا چند روستا ادغام و به یک روستا تبدیل شوند، شورای روستای جدید از میان اعضای شوراهای روستاها به ترتیب آراء در انتخابات و به نسبت جمعیت روستاها تشکیل می شود .
- تبصره ۲ - در شهرهای جدید التاسیس برگزاری انتخابات شورای شهر و یا اداره امور شهر برای بقیه دوره چهار ساله به تشخیص وزیر کشور می باشد .
- ۸- در ماده (۱۰) :
- الف- واژه «شهرداران» بعد از واژه «فرمانداران» اضافه می شود.
- ب- واژه «دهیار» از تبصره این ماده حذف می شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۴۹۳۹/

۹- در ماده (۱۰) مکرر :

الف- عبارت «شهرستانهایی که فقط یک بخش و یک شهر داشته باشند از محدودیت داشتن دو نفر نماینده در شورا، مستثنی می باشند» به انتهای تبصره ۲ این ماده الحاق می شود.

ب- تبصره ۳ این ماده حذف می شود.

۱۰- تبصره (۲) ماده (۱۱) حذف می شود.

۱۱- ماده (۱۲) حذف می شود.

۱۲- در ماده (۱۳):

الف- عبارت «و شهر» بعد از واژه «بخش» به این ماده اضافه می شود.

ب- عبارت «تبصره - نسخ شد» حذف می شود.

۱۳- در ماده (۱۴):

الف- تبصره (۱) این ماده به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱ - از هر استان یک نفر نماینده و از استان تهران دو نفر نماینده در شورای عالی استانها عضویت دارند .

ب- تبصره (۲) حذف می شود.

ج- شماره تبصره های «۳ و ۴» به «۲ و ۳» تغییر می یابد.

۱۴- یک ماده به عنوان ماده (۱۵) به شرح ذیل به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۵ - اولین جلسه شوراهای روستا به دعوت بخشدار و شورای شهر به دعوت فرماندار در تاریخ مقرر در ماده (۴) این قانون تشکیل می شود . همچنین شوراهای فرادست به ترتیب ، شورای بخش به فاصله یک ماه پس از تشکیل ۳/۴ شوراهای روستاهای تابع بخش به دعوت بخشدار ، شورای شهرستان به فاصله یک ماه پس از تشکیل ۲/۳ شوراهای شهر و بخش در محدوده آن شهرستان به دعوت فرماندار ، شورای استان به فاصله یک ماه پس از تشکیل ۲/۳ شوراهای شهرستانهای واقع در محدوده آن استان به دعوت استاندار و شورای عالی استانها به فاصله یک ماه پس از تشکیل ۲/۳ شوراهای استانها به دعوت وزیر کشور تشکیل می شود .

۱۵- در ماده (۱۴) مکرر :

الف- تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱ - هر فرد می تواند فقط عضو شورای یک روستا یا یک شهر باشد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

- ب- تبصره ۳ این ماده به شرح زیر اصلاح می شود.
- تبصره ۳ - «نامزد شدن اعضای شوراهای اسلامی روستا و شهر در انتخابات مجلس شورای اسلامی منوط به پذیرش استعفای آنها از سوی شورا قبل از پایان مهلت قانونی می باشد .»
- ۱۶- در ماده ۱۶ :
- الف - عبارت «و طبق ماده ۱۵» بعد از عبارت «شوراهای موضوع این قانون» اضافه می شود.
- ب - عبارت «برای مدت یک سال» در این ماده بعد از واژه «منشی» اضافه می شود.
- ۱۷- در ماده ۱۶ مکرر واژه «بخش» پس از عبارت «اعضای شوراهای» اضافه می شود.
- ۱۸- در تبصره ماده (۱۸) عبارت «در تمام انتخابات شرکت نکرده باشند» به عبارت «در هیچ حوزه ای رأی نداده باشند» اصلاح می شود.
- ۱۹- در بند الف ماده ۲۰ عبارت «یا پلمپ» بعد از واژه «مهر» اضافه می شود.
- ۲۰- در ماده ۲۶ :
- الف - بند «ج» حذف می شود.
- ب - بندهای «د و ه» به بندهای «ج و د» تبدیل می شوند.
- ج - عنوان بند «و» به عنوان بند «ه» تبدیل و به شرح زیر اصلاح می شود.
- بند ه - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن برای شورای روستاهای تا دویست خانوار و داشتن مدرک دیپلم برای شورای روستاهای بالای دویست خانوار ، داشتن حداقل مدرک فوق دیپلم یا معادل آن برای شورای شهرهای تا بیست هزار نفر جمعیت ، داشتن حداقل مدرک لیسانس یا معادل آن برای شورای شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت .
- د - یک بند به عنوان بند «و» به ذیل این ماده الحاق می شود:
- بند و - دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا کارت معافیت دائم از خدمت .
- ۲۱- در ماده (۲۸) :
- الف - در بند (۳) ماده (۲۸) واژه «شهرداری» بعد از عبارت «مدیران مناطق» و عبارت «دهیاران و شاغلین در دهیاری» بعد از واژه «همچنین» اضافه می شود.
- ب - بعد از واژه «شهرداران» حرف «و» به «د» تغییر می یابد.
- ج - بند ۴ به شرح زیر به این ماده الحاق می شود.
- بند ۴ - «اعضای شوراهای اسلامی موضوع این قانون در طول مدت عضویت نمی توانند در سمت های مذکور در این ماده مشغول به کار شوند .»
- ۲۲- در ماده (۳۰) عبارت «به مدت چهار سال» به عبارت «تا پایان همان دوره» اصلاح می شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۴۹۳۹/

- ۲۳- ماده (۳۱) به شرح زیر اصلاح می شود:
- ماده ۳۱- در صورتی که هر یک از شوراها به علت فوت، استعفا یا سلب عضویت اعضای اصلی و علی البدل، فاقد حد نصاب لازم برای تشکیل جلسه گردد، انتخابات میان دوره ای، همزمان با دیگر انتخابات در موعد مقرر برگزار می شود.
- ۲۴- در تبصره (۱) ماده (۳۲) عبارت «و پس از تأیید هیئت نظارت» بعد از واژه «انتخاب» اضافه می شود.
- ۲۵- در ماده (۳۳):
- الف - شماره ماده «۳۲» به شماره «۳۶» تغییر می یابد.
- ب - در تبصره (۱) عبارت «پس از تأیید هیئت نظارت» بعد از واژه «انتخاب» اضافه می شود.
- ۲۶- در ماده (۳۴) شماره مواد «۳۲ و ۳۳» به «۳۶ و ۳۷» تغییر می یابد.
- ۲۷- در ماده (۴۵) بعد از عبارت «تشکیل هیئت اجرایی عدالت، علامت ویرگول اضافه می شود.
- ۲۸- در ماده ۴۶:
- الف - شماره مواد «۲۶ و ۲۹» به «۳۰ و ۳۳» تغییر می یابد.
- ب - در تبصره ۱، شماره ماده «۲۹» به «۳۳» تغییر می یابد.
- ج - در تبصره ۲، بعد از عبارت «از تاریخ وصول استعلام» علامت ویرگول اضافه می شود.
- ۲۹- ماده (۴۸) به شرح زیر اصلاح می شود:
- ماده ۴۸- نظر هیئت های اجرایی بخش و شهرستان مبنی بر تأیید صلاحیت داوطلبان با تأیید هیئت های نظارت شهرستان و بخش معتبر است و چنانچه ظرف هفت روز از تاریخ دریافت نتیجه رسیدگی صلاحیت داوطلبان، هیئت نظارت مربوط درباره داوطلب یا داوطلبان نظر خود را اعلام نکند، نظر هیئت اجرایی ملاک عمل خواهد بود.
- ۳۰- در ماده (۴۹) شماره مواد «۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰» به «۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳ و ۳۴» تغییر یافت.
- ۳۱- در ابتدای تبصره (۴) ماده (۵۰) عبارت «فرماندار یا بخشدار به عنوان رئیس» اضافه می شود.
- ۳۲- ماده (۵۳) حذف می شود.
- ۳۳- دو ماده به عنوان مواد «۵۷ و ۵۸» به شرح ذیل به قانون الحاق می شوند:
- ماده ۵۷- پیش از شروع انتخابات، هیئتی متشکل از هفت نفر، دو نفر نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، دادستان کل کشور و چهار نفر با انتخاب شورای نگهبان به عنوان هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات معرفی می شوند.
- تبصره ۱- از چهار نفر افراد معرفی شده از سوی شورای نگهبان حداقل یک نفر باید عضو آن شورا باشد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تبصره ۲ - در استانها چهار نفر با انتخاب هیئت مرکزی نظارت ، دادستان مرکز استان و دو نفر از نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی با معرفی مجمع نمایندگان استان ، هیئت نظارت استان را تشکیل می دهند .

تبصره ۳ - اعضای هیئت نظارت شهرستان متشکل از ۵ نفر از افراد واجد شرایط توسط هیئت های نظارت استان انتخاب می شوند .

ماده ۵۸ - هیئت مرکزی نظارت ، بر کلیه مراحل انتخابات ، حسن جریان امور ، اقدامات هیئت های اجرایی و وزارت کشور و نیز تعیین صلاحیت نامزدهای عضویت در شوراهای اسلامی نظارت خواهد کرد .

۳۴ - تبصره ماده (۵۸) به شرح ذیل اصلاح می گردد:

تبصره - ابطال آرا باید مستند به قانون و همراه با اسناد و مدارک معتبر باشد .

۳۵ - در ماده ۵۹ عبارت "جز در مورد تأیید صلاحیت کاندیداها و تأیید صحت انتخابات" حذف می گردد.

۳۶ - ماده ۶۰ به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده ۶۰ - جلسات هیئت های نظارت با حضور ۴ نفر از اعضاء تشکیل و مصوبات آنان با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود .

۳۷ - در ماده ۶۳ عبارت "بخشداران و فرمانداران" بعد از عبارت "در صورتی که" اضافه می شود.

۳۸ - در بند (۹) ماده (۶۷) عبارت "یا پلمپ" بعد از واژه "مهر" اضافه می شود.

۳۹ - به فصل انتخابات یک بخش با عنوان زیر الحاق می گردد:

و - سایر مقررات انتخابات

۴۰ - مواد (۸۶) و (۸۷) از فصل پنجم سایر مقررات به قسمت فوق الذکر منتقل می شود.

۴۱ - در ماده ۸۸ :

الف - واژه "محلی" به «استانی» تغییر می یابد و عبارت «به صورت رایگان» بعد از عبارت «صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران» اضافه می گردد.

ب - در تبصره این ماده عبارت «آگاه نمودن» به «آگاه سازی» تغییر می یابد.

ج - این ماده از فصل پنجم به قسمت سایر مقررات انتخابات منتقل می شود .

۴۲ - مواد (۸۹) و (۹۰) از فصل پنجم به قسمت سایر مقررات انتخابات منتقل می شود .

۴۳ - در ماده (۶۸) :

الف - بعد از واژه «نظارت» عبارت "و پیگیری" اضافه و واژه «تصمیم های» به "مصوبات" تغییر می یابد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۴۹۳۹/

ب - عبارت «حسب درخواست بخشدار» به قسمت انتهایی بند «ی» این ماده اضافه می گردد.

ج - بند (م) این ماده به شرح زیر اصلاح می گردد :

بند م - انتخاب فردی ذیصلاح به سمت دهیار برای مدت چهار سال بر اساس آئین نامه مربوط و معرفی به فرماندار جهت صدور حکم ، شورای اسلامی روستا موظف است حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از رسمیت یافتن نسبت به انتخاب دهیار واجد شرایط اقدام نماید . دهیار نمی تواند همزمان عضو هیچ یک از شوراهای اسلامی باشد .

تبصره ۱ - در صورت عدم انتخاب دهیار در مدت مقرر قانونی ، شورا می تواند موارد را با ذکر دلایل به فرماندار اعلام و حداکثر به مدت ۱۵ روز تقاضای استمهال نماید .

تبصره ۲ - فرماندار موظف است ظرف مدت ۱۵ روز پس از دریافت معرفی نسبت به صدور حکم دهیار اقدام نماید . در صورتی که فرماندار ، دهیار معرفی شده را واجد شرایط تعیین شده نداند ظرف مهلت ۱۵ روز مراتب را با ذکر دلیل و مستندات به شورا منعکس می نماید ، در صورت اصرار شورای روستا بر نظر قبلی خود ، موضوع توسط شورای روستا به هیئت حل اختلاف ذیربط ارجاع می شود . هیئت مذکور ظرف مدت ۱۵ روز مکلف به تصمیم گیری بوده و تصمیم آن هیئت برای طرفین (فرماندار و شورای اسلامی روستا) لازم الاجرا می باشد . چنانچه در مدت مقرر هیئت حل اختلاف نظر خود را اعلام ننماید ، نظر شورای روستا متبع خواهد بود و دهیار می تواند اختیارات قانونی خود را اعمال نماید .

تبصره این بند به عنوان تبصره ۳ و عبارت «کسب موافقت فرماندار مبنی بر» بعد از واژه «جهت» اضافه می گردد.

دو بند به عنوان بندهای «ق» و «ر» به شرح زیر به این ماده الحاق می گردد:

بند ق - ارائه پیشنهاد وضع عوارض در محدوده روستا به شورای بخش برای تصویب .

بند ر - نظارت بر حسن اداره امور مالی دهیاری ، حفظ سرمایه ، دارایی ها ، اموال عمومی و اختصاصی دهیاری ، همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها با انتخاب حسابرس و اعلام موارد نقض و تخلف به دهیار و پیگیری های لازم بر اساس مقررات قانونی .

تبصره - در صورت انحلال شورا به هر دلیل تا قبل از برگزاری انتخابات ، ابقای دهیار یا تعیین سرپرست جدید به پیشنهاد شورای بخش و تأیید بخشدار بلامانع است .

۴۴- در ماده (۷۰) :

الف - دو بند به عنوان بندهای (۲) و (۱۰) به شرح زیر به این ماده الحاق می گردد :

بند ۲ - بررسی و اظهار نظر پیرامون آن دسته از طرحهای عمرانی ، خدماتی ، اقتصادی ، فرهنگی ، آموزشی و سایر امور رفاهی مرتبط با محدوده بخش که از سوی دستگاههای اجرایی به مراجع قانونی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

پیشنهاد می شود .

- بند ۱۰ - تصویب عوارض پیشنهادی شورای روستا
- ب - شماره بندهای «۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸» به شماره «۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹» تغییر می یابد .
- ج - عبارت «در مواردی که قابل پیگیری قضایی نیست» از انتهای بند ۴ حذف می گردد .
- د - عبارت «بخش از قبیل توسعه» از بند ۷ حذف می گردد .
- ۴۵ - در ماده (۷۱) :
- الف - در تبصره (۱) بند (۱) این ماده عبارت «حداکثر ظرف مهلت ۱۵ روز» بعد از عبارت «موظف است» اضافه می گردد .
- ب - در تبصره (۲) بند (۱) عبارت «شورای شهر» به عبارت «هیچ یک از شوراهای اسلامی» تغییر می یابد .
- ج - در تبصره (۳) بند (۱) عبارت «نو تأیید» پس از عبارت «پیشنهاد شورای شهر» و پس از عبارت «واجد شرایط تعیین شده نداند» عبارت «ظرف مهلت مقرر مذکور» اضافه می گردد .
- د - جزء (الف) تبصره (۴) بند (۱) این ماده به شرح زیر اصلاح می گردد:
- بند الف - استعفای کتبی به شورا و تصویب آن در شورا و اعلام آن توسط شورا به مرجع صدور حکم .
- ه - در بند (۴) عبارت «مسئولین اجرایی» به «وزارتخانه ها» تغییر و واژه «مملکتی» حذف می گردد .
- و - در بند (۶) واژه «گردشگری و» بعد از واژه «مراکز» اضافه می شود .
- ز - بند (۷) به شرح زیر اصلاح می گردد:
- بند ۷ - کسب مجوز از دستگاههای ذیربط در خصوص تشکیل انجمن های و نهادهای اجتماعی ، امدادی ، ارشادی و همچنین تأسیس تعاونی های تولید و توزیع و مصرف و همکاری در انجام آمارگیری ، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی با رعایت مقررات مربوط .
- ح - بند (۱۳) این ماده به شرح زیر اصلاح می گردد:
- بند ۱۳ - تصویب اخذ وام های درخواستی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ ، مدت و میزان کارمزد جهت اجرای طرح های شهرداری و سازمانهای وابسته .
- ط - عبارت «با رعایت مقررات مربوط» به انتهای بند (۲۴) اضافه می گردد .
- ی - عبارت «با رعایت مقررات قانونی مربوط» به انتهای بند (۲۶) اضافه می گردد .
- ک - در بند (۲۷) واژه «وسایل» به «وسایط» تغییر می یابد .
- ل - عبارت «با رعایت مقررات قانونی مربوط» به انتهای بند (۲۹) اضافه می گردد .
- م - تبصره بند (۳۰) به تبصره (۱) اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ذیل این ماده الحاق

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۳۴۹۳۹/

می‌گردد.

تبصره ۲ - شورای شهر موظف است یک نسخه از نتیجه گزارش حسابرس رسمی را جهت بررسی و اعلام نظر نهایی به وزارت کشور ارسال نماید .

ن - تبصره (۱) بند (۳۴) این ماده حذف می‌گردد.

۴۶- در تبصره ماده (۷۳) حرف «که» پس از عبارت «فرد جدید» اضافه و «سه ماه» به «یک ماه» تغییر و عبارت «و حکم رئیس شورای شهر» پس از عبارت «انتخاب شورای شهر» اضافه می‌گردد.

۴۷- در ماده (۷۷) :

الف - واژه «می‌توانند» به «می‌تواند» و واژه «نمایند» به «نماید» تغییر می‌یابد.

ب - در تبصره بعد از واژه «عوارض» علامت «» اضافه می‌گردد.

۴۸- در ماده (۷۸):

الف - عبارت «و شوراهای شهر سطح شهرستان به استثناء شورای شهر مرکز استان» به ادامه بند ۳ اضافه می‌گردد.

ب - یک بند به عنوان بند ۶ به ذیل ماده الحاق می‌گردد.

بند ۶- عضویت رئیس شورای شهرستان در کمیته برنامه ریزی شهرستان با داشتن حق رأی .

۴۹- در ماده ۷۸ مکررا :

الف - عبارت «و شورای شهرستانها و شورای شهر مرکز استان» به انتهای بند ۵ ماده اضافه می‌شود.

ب - سه بند به عنوان بندهای «۷ و ۸ و ۹» به انضمام تبصره‌ها به ذیل ماده الحاق شود.

بند ۷ - عضویت رئیس شورای استان در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان با داشتن حق رأی .

بند ۸- نظارت بر حساب درآمد و هزینه‌های مشترک شهرداریهای استان با انتخاب حسابرس رسمی و اعلام موارد نقض و تخلف به مرجع ذی ربط و انجام پیگیری‌های لازم بر اساس مقررات قانونی. یک نسخه از حسابرسی مذکور جهت بررسی و اعلام نظر به وزارت کشور ارسال می‌گردد .

بند ۹- نظارت بر حساب درآمد و هزینه سازمان همیاری شهرداریها با انتخاب حسابرس رسمی که هزینه آن توسط سازمان همیاری شهرداریها تأمین می‌شود .

تبصره - شورای استان موظف است یک نسخه از گزارش حسابرس رسمی را جهت بررسی و اعلام نظر نهایی به وزارت کشور ارسال نماید .

ج - تبصره بند (۱) حذف می‌گردد.

۵۰- در ماده (۷۸) مکرر ۲ :

الف - عبارت «شورای استانها و شورای شهر تهران» به انتهای بند ۴ این ماده اضافه می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ب - بند (۷) این ماده به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

بند ۷- همکاری با وزارت کشور در خصوص آموزش و آشنایی اعضا شوراها با وظایف خویش .

ج - ماده ۷۵ قانون به شرح زیر اصلاح و به عنوان بند ۹ به ذیل این ماده الحاق می‌گردد:

بند ۹- آئین نامه سازمانی ، تشکیلاتی ، تعیین رده مکاتباتی شوراها ، تعداد و نحوه تشکیل جلسات شوراها، راههای نحوه تأمین منابع مالی شوراها ، امور مالی دبیرخانه کلیه شوراها و تعداد کارکنان آنها و هزینه های مربوط و هرگونه پرداختی به اعضای شوراها توسط شورای عالی استانها تهیه و پس از تأیید وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد . به کارگیری کارکنان و هرگونه پرداختی خارج از این آئین نامه ممنوع می‌باشد .

د - در ماده ۷۸ مکرر ۳ عبارت «حداکثر یک سال پس از تشکیل» حذف و این ماده به عنوان بند ۱۰

به ذیل ماده ۷۸ مکرر ۲ الحاق می‌گردد.

۵۱- در ماده (۷۴) :

الف - این ماده و تبصره های آن به عنوان ماده (۹۰) به فصل چهارم - ترتیب رسیدگی به تخلفات

منتقل می‌شود.

ب - عبارت «در غیر این صورت ضمن لغو قرارداد و سلب عضویت دائم از شورا ، پرونده به مراجع

ذیصلاح ارسال می‌گردد» به ادامه تبصره ۱ اضافه می‌گردد.

ج - عبارت «در صورت ارتکاب نسبت به بررسی آن در هیئت حل اختلاف استان اقدام خواهد شد» به

ادامه تبصره ۲ اضافه می‌شود.

۵۲- در ماده ۷۹ :

الف - بند ۱ این ماده به شرح زیر اصلاح می‌شود:

بند ۱ - هیئت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات با عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور به

انتخاب و معرفی رئیس جمهور ، معاون امور اجتماعی و شوراها و وزارت کشور ، مدیر کل امور شوراها و

وزارت کشور ، رئیس کل دیوان عدالت اداری یا یکی از معاونین آن دیوان به انتخاب رئیس ، دادستان کل

کشور یا یکی از معاونین دادستان کل کشور به انتخاب وی ، سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی

به پیشنهاد کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و تصویب مجلس شورای اسلامی ، سه نفر از اعضای

شورای عالی استان ها به انتخاب آن شورا جهت رسیدگی به شکایات از شورای استان و شورای عالی

استانها و نیز موارد ارجاعی توسط وزیر کشور بر اساس تبصره ماده (۱۰۷) تشکیل می‌شود. هیئت در

اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهند نمود .

ب - در بند ۳ عبارت «از اعضای شورای استان» بعد از «یک نفر» اضافه می‌گردد.

ج - تبصره این ماده به عنوان تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح می‌گردد :

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۱ - دبیرخانه هیئت های حل اختلاف مرکزی ، استان و شهرستان به ترتیب در وزارت کشور ، استانداری و فرمانداری مستقر می شود . مدیر کل امور شوراهای وزارت کشور ، معاون سیاسی امنیتی استانداری ها و معاون فرمانداری ها به ترتیب دبیر هیئت مرکزی ، هیئت استان و هیئت شهرستان خواهند بود.

یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ذیل این ماده الحاق می گردد:

تبصره ۲ - هیئت مرکزی حل اختلاف می تواند موارد تخلف از قانون را که وزارت کشور بر اساس مسئولیت نظارتی و اجرایی قانون شوراهای اعلام می کند مورد رسیدگی قرار دهد .
۵۳- در ماده ۸۰ :

الف - ظرفهای زمانی "دو هفته" و «پانزده روز به «بیست روز» تغییر می یابد.

ب - تبصره این ماده به عنوان تبصره ۱ تغییر می یابد.

ج - دو تبصره به ذیل این ماده الحاق می گردد.

تبصره ۲ - قطعی شدن مصوبات شورا ، مانع از طرح رسیدگی آن دسته از مصوبات مغایر قانون در هیئت مرکزی حل اختلاف توسط اشخاص نمی باشد .

تبصره ۳ - کلیه شوراهای موظفند هرگونه تصمیمی را که مربوط به دستگاههای اجرایی مختلف اتخاذ کرده اند ، بلافاصله به دستگاه مربوطه ابلاغ نمایند .

۵۴- در تبصره ماده (۸۱) عبارت «ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی " بعد از واژه «می توانند» اضافه می گردد.

۵۵- ماده (۸۲) به شرح زیر اصلاح می گردد :

ماده ۸۲ - چنانچه هر یک از اعضاء شوراهای موضوع این قانون شرایط عضویت را از دست داده و یا در انجام وظایف قانونی خود مرتکب قصور یا تقصیر شود یا اقدامی که موجب توقف یا اخلال در انجام وظایف شوراها گردد یا عملی خلاف شئون اعضاء شورا انجام دهد به موارد زیر محکوم می گردد :

۱- اخطار کتبی با درج در پرونده شورایی بدون اعلان عمومی

۲- اخطار کتبی با درج در پرونده شورایی و اعلان عمومی

۳- کسر از مبالغ دریافتی بابت عضویت در شورا (حقوق ، حق جلسه و عناوین مشابه) حداکثر تا یک

سوم از یک ماه تا یک سال

۴- محرومیت از عضویت در هیئت رئیسه و نمایندگی در شوراهای فرادست و عناوین مشابه حداقل به

مدت یک سال

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۵- سلب عضویت موقت از یک ماه تا یک سال
- ۶- سلب عضویت برای باقیمانده دوره شورا
- ۷- ممنوعیت ثبت نام در انتخابات شوراها برای مدت حداقل یک دوره
- تبصره ۱- هیئت های حل اختلاف پس از رسیدگی به اتهام یا اتهامات منتسب به عضو شورا در صورت احراز تخلف یا تخلفات ، در مورد هر پرونده صرفاً " یکی از مجازاتهای این قانون را اعمال خواهند نمود و تنها بند (۸) قابل جمع با بندهای (۴) تا (۶) این ماده می باشد .
- تبصره ۲- چنانچه عضوی به یکی از مجازاتهای بندهای (۴) تا (۸) این ماده محکوم شود می تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی به هیئت حل اختلاف مرکزی شکایت نماید. هیئت مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی آن قطعی و لازم الاجرا خواهد بود .
- ۸- سلب عضویت دائم از عضویت در شورا و ممنوعیت ثبت نام در انتخابات شوراها بندهای (۱) و (۲) و تبصره های آن با اصلاحات انجام شده به عنوان ماده ۹۵ تغییر می یابد.
- ماده ۹۵- هیئت های حل اختلاف ضمن رسیدگی به شکایت از اعضای شوراها در مورد اتهامات موضوع ماده (۹۴) به ترتیب زیر اقدام می نمایند :
- ۱- در مورد اعضاء شوراهای روستا و بخش به پیشنهاد شورای شهرستان و یا فرماندار و در مورد شورای شهر و شهرستان به پیشنهاد شورای استان و یا استاندار و تصویب هیئت حل اختلاف استان .
- ۲- در مورد اعضاء شورای استان به پیشنهاد شورای عالی استانها و یا استاندار و در مورد شورای عالی استانها به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیئت حل اختلاف مرکزی .
- تبصره ۱- رأی هیئت مرکزی حل اختلاف در مورد اعضای شوراها قطعی و لازم الاجرا می باشد .
- تبصره ۲- سلب عضویت اعضای شورای مافوق موجب سلب عضویت از شورای مادون نمی گردد مگر به تشخیص هیئت حل اختلاف ذیربط .
- ۵۶- یک ماده به عنوان ماده (۹۸) و یک تبصره به شرح ذیل به قانون الحاق می گردد:
- ماده ۹۸- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است اخبار مربوط به شوراهای پایه و فرادست را در برنامه های خبری استانی و ملی خود منظور و پخش نماید .
- تبصره - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری وزارت کشور در راستای ارتقاء سطح فرهنگ شوراها و مشارکت ، برنامه های مختلف فرهنگی و آموزشی را تهیه و پخش نماید .

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۵۷- در ماده ۸۳:

الف - شماره مواد «۸۴، ۵۷، ۵۸، ۸۱» به ترتیب به «۱۰۰، ۶۲، ۶۳، ۹۳» تغییر می یابد.

ب - یک تبصره به ذیل ماده الحاق می شود:

تبصره - وزارت کشور می تواند برگزاری انتخابات را به استانداریها تفویض نماید .

۵۸- در ماده ۸۵ واژه «بخش» حذف و واژه «روستا» بعد از واژه «شوراهای» اضافه می گردد.

۵۹- ماده ۷۸ مکرر ۴ به عنوان ماده ۱۰۲ به فصل پنجم - سایر مقررات منتقل می شود.

۶۰- ماده ۷۸ مکرر ۵:

این ماده به عنوان ماده ۱۰۳ به فصل پنجم - سایر مقررات منتقل می گردد.

واژه «عضو» بعد از عبارت «به عنوان» و عبارت «با داشتن حق رأی» بعد از عبارت «جهت شرکت

در جلسات» اضافه می گردد.

۶۱- ماده (۷۸) مکرر (۶) به عنوان ماده ۱۰۴ به فصل پنجم - سایر مقررات منتقل می گردد.

۶۲- ماده (۹۳) حذف می گردد.

۶۳- در ماده (۹۴) ظرف های زمانی «دو ماه» و «سه ماه» حذف می گردد.

۶۴- یک تبصره به ذیل ماده ۹۵ به شرح زیر الحاق می گردد:

تبصره - در راستای اجرای این قانون، چنانچه وزیر کشور تصمیمات شورا را موجب اختلال در امور

تشخیص دهد، ضمن دستور توقف اجرا، مراتب ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ توقف در هیئت مرکزی حل

اختلاف رسیدگی و اتخاذ تصمیم می گردد.

وزیر کشور

رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۵۹- ماده ۷۸ مکرر ۵ :

این ماده به عنوان ماده ۱۰۳ به فصل پنجم - سایر مقررات منتقل گردید .
واژه «عضو» بعد از عبارت «به عنوان» و عبارت «با داشتن حق رأی» بعد از عبارت «جهت شرکت در جلسات» اضافه گردید .

۵۹- ماده (۷۸) مکرر (۶) به عنوان ماده ۱۰۴ به فصل پنجم - سایر مقررات منتقل گردید .

۶۱- ماده (۹۳) حذف گردید .

۶۲- در ماده (۹۴) ظرف های زمانی «دو ماه» و «سه ماه» حذف گردید .

۶۳- یک تبصره به ذیل ماده ۹۵ به شرح زیر الحاق گردید :

تبصره - در راستای اجرای این قانون ، چنانچه وزیر کشور تصمیمات شورا را موجب اختلال در امور تشخیص دهد ، ضمن دستور توقف اجرا، مراتب ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ توقف در هیأت مرکزی حل اختلاف رسیدگی و اتخاذ تصمیم می گردد .

وزیر کشور

رئیس جمهور

۱۱/۳/۸۸